

Dosarul nr. 2rc-93/23
2-23008986-01-2rc-08092023

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Ceadîr-Lunga (Jud: V. Muntean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (Jud: A. Mironov, Șt. Starciuc, D. Fujenço)

DECIZIE

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Aliona Donos

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „ZEGOR GRUP”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „PALMIRA-AD” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ZEGOR GRUP” cu privire la încasarea datoriei, penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 03 iulie 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „ZEGOR GRUP” împotriva hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga, ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 18 ianuarie 2023, SRL „PALMIRA-AD” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „ZEGOR GRUP” cu privire la încasarea datoriei, penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „PALMIRA-AD”. S-a încasat de la SRL „ZEGOR GRUP” în beneficiul SRL „PALMIRA-AD” datoria rezultată din contractul de locațiune nr. 04-10 din 04 octombrie 2022 în sumă de 12 013,44 de lei, penalitatea de întârziere în sumă de 4 144,64 de lei, cheltuielile pentru serviciile de eliberare a extrasului din Registrul de stat în sumă de 116,20 de lei, cheltuielile pentru trimiteri poștale în sumă de 10,95 lei, cheltuielile pentru expedierea acțiunii în judecată în sumă de 11,55 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei și cheltuielile de judecată suportate pentru plata taxei de stat în sumă de 484,74 de lei (f.d.38).

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 22 mai 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.44), SRL „ZEGOR GRUP” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f.d.43).

Prin încheierea din 29 mai 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, s-a refuzat cererea SRL „ZEGOR GRUP” de eliberare a hotărârii motivate, din motivul înaintării tardive a cererii de apel (f.d. 50-51).

La 08 iunie 2023, SRL „ZEGOR GRUP” a depus cerere de completare a apelului, solicitând repunerea în termen a cererii de apel declarată la data de 22 mai 2023 împotriva hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga (f.d.54/55).

Prin încheierea din 03 iulie 2023 a Curții de Apel Comrat, s-a respins ca neîntemeiată cererea de repunere în termen de declarare a apelului, depusă de SRL „ZEGOR GRUP”. S-a restituit apelantei SRL „ZEGOR GRUP” apelul declarat împotriva hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, în legătură cu depunerea în afara termenului legal (f.d. 66/68).

La 25 august 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d. 74), SRL „ZEGOR GRUP” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 03 iulie 2023 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, repunerea în termenul de declarare a apelului depus de SRL „ZEGOR GRUP” împotriva hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga.

În motivarea recursului, a invocat că până la data de 26 aprilie 2023 nu a fost informată despre existența procesului de judecată intentat de SRL „PALMIRA-AD”, cât și despre emiterea hotărârii judecătorești, aflând despre acest fapt în urma notificării prin poșta terestră, la 26 aprilie 2023.

A menționat că a prezentat dovada recepționării prin poștă a dispozitivului hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, notificarea prin poștă, recepționată la 20 aprilie 2023.

Suplimentar, a notat că și-a exercitat dreptul legitim de a solicita repunerea în termen a apelului înainte de împlinirea termenului de 30 de zile din data notificării despre hotărârea adoptată și anume din data de 26 aprilie 2023, în strictă corespundere cu prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

A mai indicat că, în vederea neîngrădirii dreptului la un proces echitabil, termenul de declarare a apelului urmează a fi repus, cu stabilirea datei de 22 mai 2023 drept dată limită pentru declararea acestuia.

A specificat că, nu pot fi plauzibile argumentele instanței de apel, prin care se invocă că termenul limită de depunere a apelului pentru SRL „ZEGOR GRUP” de 30 de zile începe să curgă din data pronunțării dispozitivului hotărârii, 31 martie 2023, or, în condițiile în care SRL „ZEGOR GRUP” ar fi recepționat dispozitivul hotărârii mai târziu de 30 de zile din data emiterii acestuia, raționamentele instanței de apel ar decădea și ar obliga în mod expres să repună în termen apelantul chiar și după expirarea termenului de 30 de zile din data pronunțării hotărârii nemotivate, în sensul prevederilor art. 363 din Codul de procedură civilă.

La 08 septembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă copia recursului declarat de SRL „ZEGOR GRUP”, împotriva încheierii din 03 iulie 2023 a Curții de Apel Comrat, pentru cunoștință (f.d. 84, 85).

Până la examinarea recursului, intimata SRL „PALMIRA-AD” nu și-a valorificat dreptul procedural și nu a depus referință, prin care să-și expună opinia referitor la recursul declarat de SRL „ZEGOR GRUP”.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, Curtea de Apel Comrat a pronunțat încheierea contestată la 03 iulie 2023 (f.d. 66/68), fiind notificată apelantei SRL „ZEGOR GRUP”, prin intermediul oficiului poștal, la 15 august 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 72).

Prin urmare, recursul declarat de SRL „ZEGOR GRUP” împotriva încheierii din 03 iulie 2023 a Curții de Apel Comrat, la data de 25 august 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d. 74), este în termen.

Conform art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Examinând cererea de recurs, prin prisma argumentelor invocate de către recurentă și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „PALMIRA-AD” împotriva SRL „ZEGOR GRUP” cu privire la încasarea datoriei, penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost adoptat la 31 martie 2023, cauza fiind examinată în procedura cererilor cu valoare redusă (f.d. 38).

Copia dispozitivului hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, a fost expediată către SRL „ZEGOR GRUP”, la 20 aprilie 2023 (f.d.39), fiind recepționată, la 26 aprilie 2023 (f.d.40), în interiorul termenului de apel.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost publicat pe portalul instanțelor judecătorești, la 03 aprilie 2023.

Cererea de apel împotriva hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, a fost depusă de SRL „ZEGOR GRUP”, la data de 22 mai 2023.

Ulterior, la 08 iunie 2023, SRL „ZEGOR GRUP” a depus cerere de completare a apelului, solicitând repunerea în termen a apelului declarat la 22 mai 2023, împotriva hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga (f.d. 54/55).

Curtea de Apel Comrat, prin încheierea din 03 iulie 2023, a respins ca neîntemeiată cererea SRL „ZEGOR GRUP” de repunere în termen a apelului și a restituit apelul declarat de SRL „ZEGOR GRUP” împotriva hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, în legătură cu depunerea în afara termenului legal (f.d. 66/68).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele Codului de procedură civilă, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de declarare a apelului.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 31 martie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 01 aprilie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 30 aprilie 2023 (zi de duminică).

În conformitate cu art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Astfel, următoarea zi lucrătoare a fost data de 02 mai 2023 (zi de marți), deoarece 01 mai 2023 (zi de luni) a fost zi de sărbătoare nelucrătoare, în baza art. 111 alin. (1) lit. f) din Codul muncii (Ziua internațională a solidarității oamenilor muncii). Respectiv, termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, a expirat la 02 mai 2023, însă, SRL „ZEGOR GRUP” a declarat apel la 22 mai 2023, peste termenul de 30 de zile.

Prin urmare, apelul a fost declarat de către SRL „ZEGOR GRUP” în afara termenului stabilit de lege, solicitând repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind juste reținerile instanței de apel, precum că argumentele de repunere în termen sunt neîntemeiate și nu constituie temei de repunere în termen, or, prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu condiționează începerea curgerii termenului de

declarare a apelului din momentul recepționării dispozitivului hotărârii, ci din momentul pronunțării acestuia.

Totodată, Completul de judecată constată că, Curtea de Apel Comrat, prin încheierea din 03 iulie 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de SRL „ZEGOR GRUP” împotriva hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Cu referire la mențiunile invocate de SRL „ZEGOR GRUP”, în cererea de recurs, precum că până la data de 26 aprilie 2023 nu a fost informată despre existența procesului de judecată și despre emiterea hotărârii judecătorești, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le apreciază neîntemeiate, or, din materialele cauzei se atestă că, SRL „ZEGOR GRUP” a fost înștiințată despre derularea procesului judiciar de către instanța de fond, la adresa sediului și anume s.Carbalia, UTA Găgăuzia (f.d. 36). La această adresă, la 17 februarie 2023, i-a fost expediată copia încheierii din 16 februarie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, prin care a fost acceptată în procedura cu valoare redusă cererea de chemare în judecată, precum și cererea de chemare în judecată cu înscrisurile anexate (f.d. 32), iar la 20 aprilie 2023, i-a fost expediată copia dispozitivului hotărârii din 31 martie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga (f.d. 39), corespondența fiind recepționată, la 24 februarie 2023, și respectiv, la 26 aprilie 2023, ceea ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la dosar (f.d. 33, 40).

Mai mult, în cererea de recurs, SRL „ZEGOR GRUP” a indicat că a aflat despre hotărârea din 31 martie 2023 în urma notificării prin poșta terestră, la 26 aprilie 2023. Totodată, a indicat că a prezentat instanței de apel în calitate de dovadă a recepționării dispozitivului hotărârii din 31 martie 2023, notificarea prin poștă, recepționată la data de 20 aprilie 2023, dar a depus cererea de apel la 22 mai 2023 (f.d. 43-44, 74-76).

Completul de judecată învederează că, obligația recurentei de a se folosi cu bună credință de drepturile sale o impune de a indica instanței data când a aflat despre dispozitivul hotărârii contestate.

Referitor la solicitarea de repunere în termenul de apel, menționată în recursul declarat de SRL „ZEGOR GRUP”, Completul de judecată notează că aceasta nu ține de competența instanței de recurs. Or, repunerea în termen de apel se soluționează de către instanța de apel, în conformitate cu art.362 alin.(3) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată relevă că, omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

De altfel, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

În context, Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel

de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În consecință, Completul de judecată reiterează că argumentele invocate în cererea de recurs indică direct la nerespectarea de către recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele redată și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SRL „ZEGOR GRUP” și de a menține încheierea din 03 iulie 2023 a Curții de Apel Comrat.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „ZEGOR GRUP”.

Se menține încheierea din 03 iulie 2023 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „PALMIRA-AD” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ZEGOR GRUP” cu privire la încasarea datoriei, penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos